

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KA2 STRATEGIC PARTNERSHIP PROJECT n°2019-1-LT01-KA201-060726

Citizen in 31 hours

Pilsonis 31 stundā

SOCIĀLIE TĪKLI

Mācību resursi

Izdevums *Pilsonis 31 stundā* ir metodisks līdzeklis ekonomikas, pilsoniskās izglītības un ētikas mācību satura apguvei starpdisciplinārā pieejā, kas izstrādāti Erasmus+ KA2 projekta *Citizen in 31 hours* ietvaros. Projekta materiāli sastāv no 10 tematiem: nevienlīdzība, nabadzība, migrācija, piesārņojums, patērētājsabiedrība, sociālie tīkli, mākslīgais intelekts, viltus ziņas, darbs, veselība. Katrā tematā ir trīs nodarbības. Katrā nodarbībā tiek aplūkota konkrēta apakštēma, kas atspoguļo personīgo vai kopienas, vai globālo perspektīvu. Katra no šīm perspektīvām ietver ekonomiskos, pilsoniskos un ētiskos aspektus.

1. NODARBĪBA

Temats: Sociālie tīkli

Problēma: Vai esmu atkarīgs no sociālajiem tīkliem?

EKONOMIKA: alternatīvās izmaksas

ĒTIKA: brīvība un atbildība, atkarība no tehnoloģijām un kā tas maina dzīvesveidu

PILSONĪBA: informācijas sabiedrība

2. NODARBĪBA

Temats: Sociālie tīkli

Problēma: Live vs. virtuālā komunikācija

EKONOMIKA: ekonomiskās sistēmas

ĒTIKA: saziņa tiešsaistē: ieguvumi un draudi, draudzība

PILSONĪBA: informācijas sabiedrības jautājumi

3. NODARBĪBA

Temats: Balsošanas laiks

Problēma: Vai es esmu racionāls vēlētājs?

EKONOMIKA: ekonomiskā racionalitāte, ekonomizācija

ĒTIKA: attiecības starp indivīdu un pūli

PILSONĪBA: valsts, suverenitāte, politiskais process, vēlēšanu sistēma

Redaktors: Ineta Helmane, Agita Klempere-Sipjagina

© Latvijas Universitāte Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte, 2020

2. NODARBĪBA

Temats: Sociālie tīkli

Problēma: Dzīvā komunikācija pret virtuālo komunikāciju

EKONOMIKA: ekonomiskās sistēmas

ĒTIKA: Saziņa tiešsaistē: ieguvumi un draudi, draudzība

PILSONĪBA: informācijas sabiedrības jautājumi

Pamatprincipi un to definīcija.

Ekonomiskās sistēmas. Resursu sadales veidi valstī, īpašumtiesības, apstākļi, kādos veic uzņēmējdarbību. Parasti ir trīs ekonomiskās sistēmas: komandekonomika, brīvais tirgus, jauktā ekonomika.

Komandekonomika - ko, kā un kam ražot nolemj valdība, īpašums pieder valstij, cenas nosaka valdība.

Brīvais tirgus ir tas, ko pircēji, pārdevēji un ražotāji izlemj, ko, kā un kam ražot. Īpašums ir privāts. Cenas nav regulētas.

Jauktā ekonomika ir tirgus un komandekonomikas apvienojums. Tas ir pats mūsdienīgākais saimniekošanas veids, kas pastāv visās attīstītākajās pasaules valstīs. Tas nozīmē, ka valsts saimniecībā apvienoti brīvā tirgus principi ar valsts regulējošo lomu. Galvenā uzmanība tiek pievērsta pieprasījuma stimulēšanai un pilnīgas nodarbinātības sasniegšanai.

Komunikācija. Saskarsme, informācijas, domu, jūtu, uzskatu nodošana starp diviem vai vairākiem cilvēkiem, pamatojoties uz savstarpēju interakciju, respektīvi, es cenšos tikt saprasts un saprast otru. Saziņu var veikt rakstiski, mutiski, ar žestiem un izmantojot dažādus līdzekļus, piemēram, tālruni, internetu, plašsaziņas līdzekļu avotus un daudz ko citu.

Virtuālā komunikācija. Saziņa, kas notiek nevis sapulcējoties klātienē, bet gan fiziski nepastāvošā, virtuālā telpā, ko rada datorprogrammas, tīkli.

Draudzība. Vairāku cilvēku attiecības, kuru pamatā ir savstarpēja interakcija. Draudzību bieži pavada pieķersšanās, savstarpēja sapratne, prieks par otra sabiedrību utt.

Informācijas sabiedrība. Situācija, kad zināšanas un dati ir viegli pieejami ikvienam pilsonim. Informācijas radīšana, izplatīšana un interpretēšana ir svarīga ekonomiskās, sociālās un politiskās dzīves sastāvdaļa.

Ievads.

Noskatieties video un apspriediet:

Saite uz video:

<https://www.youtube.com/watch?v=at44ZrjOqwI&list=PLOFr9uvm5MIcKNGJyAVqWKx9RjEquThk&index=12>

-Vai tu jūties droši tiešsaistē?

-Kādus apdraudējumus tu zini saistībā ar internetu? Kurš, visticamāk, tiks apdraudēts (vecums, pieredze, rakstura iezīmes)?

-Kas ir droša interneta izmantošana?

Rūpīgi jāizvērtē portāla uzticamība, kā tiek nodrošināta personas datu konfidencialitāte (identitāte, bankas rekvizīti, paroles, dzīvesvieta). Atbildīgi jāpauž savu viedokli, jo informācija internetā paliek ļoti ilgu laiku un ir plaši pieejama. Ja plānojat virtuālo saziņu ierakstīt, publiskot, pastāstiet dalībniekiem par sapulces detaļām. Pirms kaut ko pārkat, kopīgojot datus, pārlicinieties, vai tiešām atrodaties īstajā vietnē, piemēram, amazon.com, nevis anazon.com. Izmantojiet pretvīrusu programmas.

-Droši vien katrs savā e-pastā ir saņēmis "Alžīrijas prinča" vēstuli, kurā viņš tiek informēts par mantotajiem miljoniem, un lūgumu pārskaitīt desmitiem dolāru dokumentu apstrādei. Kā tiek ieteikts atbildēt uz šādu vēstuli vecmāmiņai, kura ir priecīga par miljoniem?

-Vai jūs domājat, ka cilvēks ir vainīgs, ja tiešsaistes krāpniekiem ir izdevies no viņa izvilināt naudu?

-Kā virtuālā krāpšanās atšķiras no reālās krāpšanas? Kura ir bīstamāka?

Kas skaidri parāda, ka zemāk esošās vēstules ir krāpšanās? Automātiskā tulkošana, slikta gramatika, aizdomīgi e-pasta ziņojumi pasta adreses utt. Kā jūs rīkotos, saņemot šādu vēstuli?

FBI HEAD OFFICE <morning7552@dst.ac.kr>

Se, 24.08.2019 20:02

ANTI-TERRORIST AND MONETARY CRIMES DIVISION
FBI HEADQUARTERS IN WASHINGTON, DC
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
J. EDGAR HOOVER BUILDING
935 PENNSYLVANIA AVENUE, NW
WASHINGTON, DC 20535-0001

We have finally completed an investigation with the help of our Intelligence Monitoring Network system, your E-mail address was among the email that Won UK National lottery Award which you did not claim, one of the banker where your fund was deposited arrange with his friend to come as the owner of your E-mail in other to claim your winning fund, unfortunately they were caught and have been arrested but the good news is that your fund has been recovered and will be transferred to you as soon as possible.

If you receive any E-mail from unknown sender that you did not understand please do forward it to us verification and clarification. With the help of our Money trafficking investigation department, we discovered that you have some fund valued US\$800,000.00 on your name, the said payment is awaiting adjudication and we have authorised this winning to be paid to you, this fund are from NATIONAL LOTTERY.

Re-confirm, Names, Address, Phone Number, Age / sex, Occupation and Country, to avoid double claim of your fund.

YOUR IMMEDIATE RESPONSE IS NEEDED

Christopher A. WRAY
FBI Director.

Re: GOODNEWS YOUR FUND IS RELEASED.

IMF COMPENSATION TO LOTTERY-WINNERS, CONTRACTORS AND OTHER UNPAID-FUNDS

Dear Sir/Ma,

Your compensation fund is ready for you to receive to your would be nominated country and account which is \$1,000,000 (One Million US Dollars). The IMF International have your email address for this process as our organization confirmed this update today. Furthermore we require that you fill-in the details below to match-up your email address in our database.

We will refer you to the paying bank upon submission of details as shown here:

1. YOUR NAME:
2. ADDRESS & COUNTRY:
3. AGE:
4. MALE/FEMALE:
5. JOB/POSITION:
6. MOBILE PHONE No:
7. SINGLE/MARRIED:

All information should be sent to imfpaymentoffice@aol.com

Congratulations and have a nice day!!!

Mr. David Lipton,
Deputy Managing Director
The IMF International
Email To: imfpaymentoffice@aol.com

Uzdevumi

1

Draudzību visi saprot savā veidā. Draugs var būt tas, ar kuru tu ikdienā dalies ar katru sīkumu, un tas, kuru tu satiec tikai vienu vai divas reizes gadā, bet jūti emocionālu saikni. Mūsdienās draudzības jēdzienu maina iespējas sazināties sociālajos tīklos.

Vieglāk saprast, kas draugs ir patiesībā, analizējot apgalvojumus, kas saistīti ar to, kas nebūtu uzskatāms par draugu. Aizpildiet tabulu, pamatojiet savas atbildes.

	Par manu draugu nevarētu būt tas:	Piekrītu	Nepiekrītu	Kāpēc?
1.	kurš mani neaizrauj			
2.	par kuru es neuztraucos			
3.	kāds, kurš nav manā Facebook "draugu" kontā			
4.	kurš neveic ierakstus manos sociālajos tīklos			
5.	kurš neatbalsta manas dīvainākās idejas			
6.	kuru es nekad neesmu satīcis internetā			
7.	ar kuru man nav par ko runāt kad esam satikušies internetā			

8.	kurš var pateikt komplimentus tikai rakstot komentārus, nevis skatoties man acīs			
9.	kurš mani kritizē			
10.	kurš mani kritizē reālajā dzīvē un slavē virtuālajā telpā			
11.	kurš mani slavē reālajā dzīvē un kritizē virtuālajā telpā			
12.	kurš nakts vidū neatbild uz manu lūgumu pēc palīdzības			
13.	pie kura es nevaru nākt, kad man ir slikti, pat ja ir pusnakts			
14.	kurš mani ir noņēmis saviem Facebook draugiem			

Ir dažādas iespējamās atbildes, ir svarīgi, lai tās būtu sirsnīgas un veicinātu pārdomas par to, kas ir draudzība.

Palūdziet skolēniem divatā pārrunāt atbildes, kuru apgalvojumu dēļ viņu viedokļi atšķiras.

2

Neviens nav pārsteigts, ka dažādu preču un pakalpojumu tirdzniecība ir pārgājusi uz internetu. Tas ir atvieglojis uzņēmēju dzīvi, jo nav nepieciešams ieguldīt telpās, iekārtās, darbiniekos, dažreiz preces pat nav fiziski jānodod, pietiek ar to, ka tās tiek nosūtītas ar piegādes pakalpojumu pēc pasūtījuma saņemšanas no klienta. Ja tiešsaistes mārketingš vairs nepārsteidz, tad iespēja iepazīties tiešsaistē arī šķiet mazāk dīvaina lieta.

Kas varētu būt dīvainas lietas, ko varētu darīt tiešsaistē?

Lasiet stāstus par dīvainākajām lietām, ko šodien varat darīt tiešsaistē. Aprakstiet virtuālās komunikācijas priekšrocības salīdzinājumā ar klātienē komunikāciju un otrādi, mēģiniet domāt par dažādiem aspektiem: ekonomisko, politisko, ētisko, sociālo, kultūras un citiem. Ko vēl varētu virtuāli izdarīt? Uzrakstiet savu ideju.

Piedāvāriet piemērus:

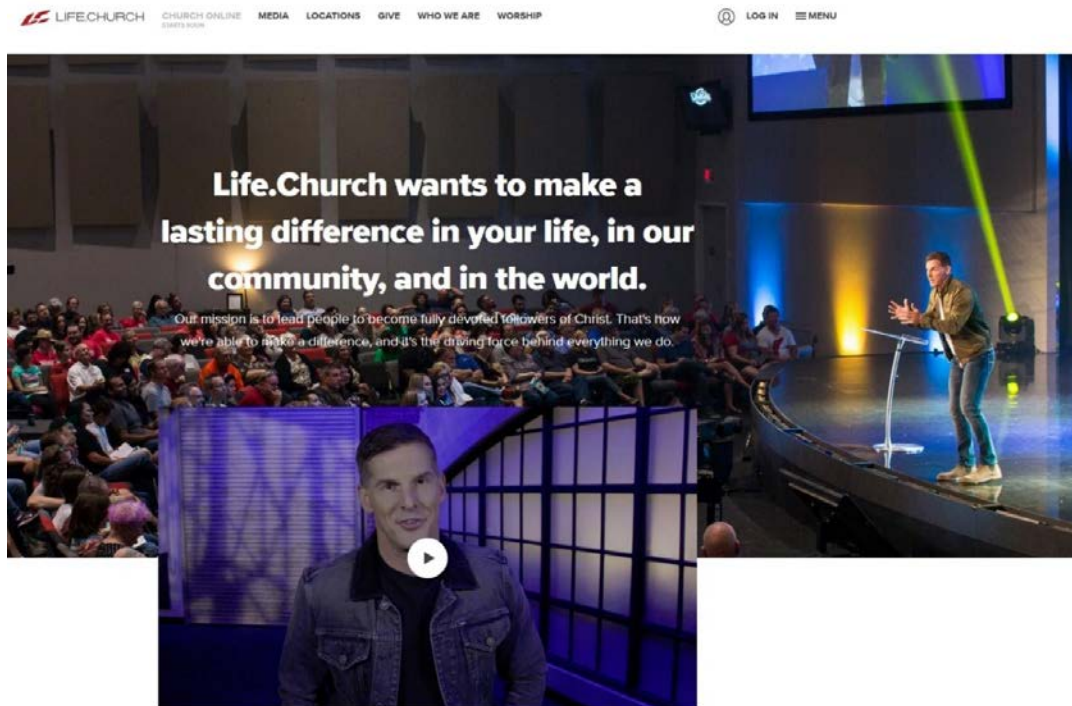
LIELĀKĀ VIRTUĀLĀ BAZNĪCA

1996.gadā mācītājs Kreigs Grošels un viņa sieva Oklahomā nodibināja virtuālo baznīcu Dzīve. Baznīca (Life.Church). Abi savu darbību sāka garāžā, izmantojot lietotu aprīkojumu. Viņu mērķis bija iepazīstināt ar Bībeles mācību valodā, kuru cilvēki varēja saprast, kuru viņi jau izmanto. Tā radās vietne, pirmie videoklipi. Šodien vietnē var atrast tiešraides, simtiem tīmekļa pārraides par dažādām tēmām, ir iespēja lejupielādēt mūziku, atrast citus ticīgos, ar kuriem parunāties vai kopā lūgties. Ir izveidota arī mobilā Bībeles lietotne, video nodarbības bērnu dārzniekiem, kā arī iespēja nosūtīt atgādinājumus par gaidāmiem notikumiem.

Šīs virtuālās baznīcas devīze ir tāda, ka baznīca nav ēka, tā ir cilvēki. Mācītājs saka, ka šādā veidā tie, kas iepriekš nebija ticīgi (neapmeklēja baznīcu), atrada savu draudzi šeit. Mūsdienās

šī virtuālā baznīca tiek uzskatīta par lielāko draudzi Amerikā, kas apvieno vairāk nekā 70 000 ticīgo.

Kas un kāpēc virtuālajā baznīcā ir labāks par īstu baznīcu?

Nav jādodas uz baznīcu, tā var ietaupīt laiku. Iedzīvotāji, kas atrodas tālu no mājām, kur nav baznīcu, un visi citi ticīgie, kas kādu iemeslu dēļ nevar apmeklēt baznīcu, var lūgties un izsūdzēt grēkus. Uzlabojot pieejamību tas ir veids, kā popularizēt reliģiju, īpaši jauniešu vidū, kuriem tehnoloģija ir neatņemama dzīves sastāvdaļa. Mājas vidē lūgšanās un grēksūdze var būt atklātāka. Tiek saglabāta anonimitāte. Ir iespējams sazināties ar ticīgajiem no visas pasaules.

Kas un kāpēc virtuālajā baznīcā ir sliktāk nekā īstā baznīcā?

Nevar izjust to kopības izjūtu, kas daudziem liek iet uz baznīcu. Baznīcas likumi nosaka, ka grēki ir jāuzklausa priesterim personīgi, tāds ir sakraments. Priesteris nevar piedot grēkus tiešsaistē vai pa tālruni.

IZGLĪTĪBA INTERNETĀ VISIEM

“Kad darba intervijā minēju, ka zinu, kas ir Python, visi bija ļoti pārsteigti, jo Indijā tikai daži zina šo programmēšanas valodu un var to mācīt. Tas man deva konkurences priekšrocības salīdzinājumā ar citiem kandidātiem. Man pat lūdza uzrakstīt kādu Python kodu. Tā es dabūju darbu,” stāsta Subhradeep Dutta no Indijas.

Vēl Dutta universitātes laikā iesaistījās virtuālās programmēšanasursos Coursera vietnē. Coursera vietnes moto ir izveidot pasauli, kurā ikviens un jebkur var mainīt savu dzīvi, pateicoties vislabākajai mācīšanās pieredzei. Tā ir viena no vietnēm, kas piedāvā daudzu mācību priekšmetu bezmaksas mācīšanos pie labākajiem skolotājiem no visas pasaules.

Tādējādi ir iespējams mēnesi iedziļināties finanšu tirgos pie Jeilas universitātes profesora. Apgūt sarunu mākslu virtuālajā Mičiganas universitātē. Digitālais mārketingš, mākslīgais

intelekts, filozofija, programmēšana, tiesību zinātnes, dažādas valodas un daudzas citas lekcijas kopā ar profesoriem no Stenfordas, MIT, Prinstonas un citām elites (Ivy-League) universitātēm.

Izglītojamie skatās video lekcijas, veic mājas darbus, sarunājas ar citiem studentiem virtuālajos forumos. Kurša pabeigšanas apliecība tiek izsniegta tiem, kuri vēlas. Ir pat iespējams pašam sastādīt savu grafiku un iegūt universitātes grādu, neizejot no mājām.

Kas un kāpēc online studijās ir labāks par klātienes studijās?

Ikvienam, pat no visnabadzīgākajām valstīm, ir iespēja iegūt kvalitatīvu izglītību, turklāt nav nekur jāpārceļas, jādodas uz universitāti, pietiek ar datoru, internetu un angļu valodu. Lielāka elastība nekā tradicionālajā universitātē - var mācīties to, ko vēlies, ja nepatīk kurss - var sākt citu, var mācīties tad, kad ir laiks, nav ierobežojoši stingri grafiki un nepieciešamība būt universitātē. Tas ir ļoti ērti tiem, kas strādā vai kuriem ir bērni. Var pielāgot studijas savam individuālajam mācību stilam - lasīt vairāk vai skatīties video, varbūt vienkārši klausīties vai analizēt ilustrācijas utt.

Virtuālās studijas ir lētākas ne tikai tāpēc, ka daudzi kursi ir bezmaksas, bet arī ļauj ietaupīt uz transportu, īri, kafejnīcām, mācību grāmatām un daudz ko citu.

Kas un kāpēc online studijās ir sliktāks par klātienes studijās?

Studenti universitātē socializējas, sadraudzējas, jo universitātē ne tikai mācās, bet arī pavada brīvo laiku. Dažas studiju laikā iegūtas draudzības pastāv visu mūžu. Mācīties kopā nozīmē mācīties strādāt komandā, atrast kompromisus, ne tikai pamatot argumentus, bet arī izprast emocijas.

Nepieciešama augsta pašdisciplīna - tikai pats izglītojamais kontrolē sevi, un, ja izglītība nav obligāta, bet ir brīva izvēle, to nav viegli izdarīt. Ne visi darba devēji atzīst virtuālo izglītību. Ne visu ir iespējams mācīties tiešsaistē, dažām izglītībām nepieciešama praktiska pieredze, piemēram, medicīnā, bioloģijā, ķīmijā un citās.

Nav tieša kontakta ar skolotāju, lai redzētu, vai students saprot, varētu reaģēt, pielietot piemērus, pievērst individuālu uzmanību, iedvesmot.

BALSOŠANA INTERNETĀ - IGAUNIJA IR VIENĪGĀ VALSTS, KURA INTERNETĀ IEVĒL VALDĪBU

Igauni par tiešsaistes balsošanu sāka runāt 2001. gadā, bet 2005. gadā tādā veidā jau ievēlēja pašvaldība. Pirmajās virtuālajās vēlēšanās piedalījās 9000 cilvēku. Līdz 2020. gadam Igaunijā bijuši 10 elektroniski balsojumi. 2019. gadā tiešsaistē savu viedokli pauda 247 232 cilvēki, t.i. 44 procenti no visiem, kas balsoja. Tie, kas nevēlas balsot tiešsaistē, to var darīt parastajā veidā.

Igaunijā tiešsaistē var balsot ikviens, kam ir balsstiesības. Personu identificē ar personas apliecību vai mobilo tālruni. Vēlētāji var mainīt domas tik reižu, cik vēlas. Šī opcija tiek uzskatīta par aizsardzību pret krāpšanu un balsu pirkšanu. Pat izvēli izdarījis vēlētājs vēlāk var mainīt savu balsi.

Igauni ir aprēķinājuši, ka šī balsošanas metode nodokļu maksātājiem ir vislētākā. Balsošana tiešsaistē nav devusi nozīmīgu ieguldījumu kopējā balsošanas aktivitātē, tas vienkārši ir ērtāks veids jau aktīviem pilsoņiem.

Kas un kāpēc vēlēšanās internetā ir labāk nekā vēlēšanas iecirknī?

Igauņi ērti var balsot no jebkuras vietas pasaulē, izmantojot interneta pieslēgumu. Nav jādodas uz vēlēšanu iecirkņiem, jāgaida rindās - tas ietaupa laiku. Balsošanas rezultāts tiek automātiski izveidots uzreiz.

Šāda balsošana ir lētāka, ietaupot nodokļu maksātāju naudu un darbinieku laiku. Darbiniekiem nav jāstrādā mehānisks darbs - jāpaņem aploksne, jāizsniedz aploksne, jāparāda, kur parakstīties utt.

Aptaujas rāda, ka paši igauņi uzskata, ka tiešsaistes balsošana ir obligāta un ka balsošana ir droša. Vēlēšanās var piesaistīt vairāk jauniešu.

Kas un kāpēc vēlēšanās internetā ir sliktāk nekā vēlēšanās iecirknī?

Ir cilvēki, kuri neuzticas tehnoloģijām un uzskata, ka virtuālās balsis ir vieglāk viltot. Ir svarīga augsta uzticēšanās valdībai. Tas nav pilnīgi droši, ir iespēja caur tehnoloģijām mainīt balsis.

SKOLĒNU IDEJA (virtuālā). Izdomājiet, kas varētu tikt īstenots virtuāli, piemēram, ārsta konsultācija, sporta stundas, iepazīšanās, apmaiņa utt.

Kas un kāpēc ir labāks par klātieni?

Kas un kāpēc ir sliktāk nekā klātienē?

3

Attaisnojiet vai kļiedējiet mītu.

Mīts. Spēja sazināties tiešsaistē ir paplašinājusi mūsu draugu meklēšanas iespējas, tagad tā ir visa pasaule. Pateicoties tehnoloģiskajām iespējām, mēs viegli varam atrast cilvēkus, kurus interesē viena un tā pati mūzika, grāmatas, sports, zinātne un daudz kas cits. Mums pat nav jāatstāj mājas, lai sarunātos. Tas, kā veidojas attiecības un ko mēs uzskatām par draudzību, ir subjektīva lieta. Mēs arī nezinām, kā attīstīsies savstarpējās attiecības reālajā dzīvē. Internets vienkārši dod vairāk iespēju cilvēkiem atklāt un izveidot attiecības. Dažiem cilvēkiem, piemēram, kautrīgiem, nespējīgiem uzsākt sarunu, vientuļiem, kas neapmeklē pasākumus, internets iespējams ir vienīgā vieta, kur viņi var iegūt draugus.

Taisnība. Twitter, Youtube, Facebook un citas sociālās platformas ir mainījušas ne tikai vēlēšanu kampaņas, bet arī politiķu ikdienas komunikāciju ar cilvēkiem. Ar sociālo tīklu starpniecību politiķiem ir vieglāk piekļūt - viņi var paziņot savus plānus, paveikto darbu, tieši izskaidrot, paust nostāju un nekavējoties saņemt cilvēku reakciju. Tas palīdz politiķiem sajūst sabiedrības viedokli un sabiedrībai ir iespējas tieši uzdot jautājumus politiķiem vai paust savu viedokli par viņu darbu.

Saziņa sociālajos tīklos notiek ātrāk, impulsīvāk, tāpēc visi žurnālisti sociālajās platformās seko viedokļu līderiem, politiķiem un ekspertiem. Raksti un TV šovi ir dzimuši no ierakstiem sociālajos tīklos.

Daudzi cilvēki ziņas uzzina tikai no interneta vai sociālajiem tīkliem. Ievērojami sarūk televīzijas, žurnālu, avīžu, klātienē debašu, pasākumu tirgus.

Arī sociālajos tīklos cilvēki pulcējas politiķu atbalsta grupās, plāno kampaņas.

2016. gadā Donalds Tramps ASV prezidenta vēlēšanu kampaņas laikā plaši izmantoja twiteri. Viņš par to teicis: "Man tas patīk, jo es varu paust savu viedokli twiterī, un mans viedoklis ir ļoti svarīgs daudziem cilvēkiem, kuri man seko."

Mīts. Klientu skaits ir atkarīgs no saziņas kvalitātes sociālajos tīklos. Tas, ka esat tiešsaistē, nenozīmē, ka saņemat lielu uzmanību. No otras puses, jo vieglāk ir atrast uzņēmumu tiešsaistē, jo ērtāk un uzticamāk tas izskatās potenciālajam klientam.

Mums un citām Rietumu valstīm sociālie tīkli ir komunikācijas rīks, veids, kā uzzināt informāciju, paust savu viedokli. Taču dažās citās valstīs sociālie tīkli tiek uzskatīti par draudu pašreizējai sistēmai.

Atbildiet uz jautājumiem un apspriediet sociālo tīklu izmantošanas cēloņus un sekas, kā arī ar izmantošanu saistītu politisku, ekonomisku sistēmu.

1. Kurā no šīm valstīm, tavuprāt, Facebook ir aizliegts?

- a. Irānā
- b. Krievijā
- c. Brazīlijā

Pareizā atbilde: Irānā.

2. Kāds, tavuprāt, ir galvenais Facebook aizlieguma iemesls šajā valstī?

- a. Rietumu kultūras un izklaides izplatība sociālajā tīklā
- b. Valdība izvairās no kritikas
- c. Nav tehnisku iespēju

Pareizā atbilde: valdība izvairās no kritikas.

3. Kāda ir šīs valsts ekonomiskā sistēma?

- a. Jaukta ekonomika
- b. Brīvais tirgus
- c. Komandekonomika

Pareiza atbilde: komandekonomika.

4. Kāda ir politiskā sistēma šajā valstī?

- a. Anarhokapitalisms
- b. Teokrātiskā demokrātija
- c. Monarhisms

Pareizā atbilde: teokrātiskā demokrātija. Prezidents tiek ievēlēts demokrātiski. Teokrātija nozīmē, ka Dievam vai garīdzniekiem ir vara.

5. Kāda reliģija ir izplatīta šajā valstī?

- a. Islāms

b. Kristietība

c. Budisms

Pareizā atbilde ir: islāms

6. Kurām valstīm ir līdzīgs politiskais un ekonomiskais režīms kā Irānai, un vai arī tajās varētu aizliegt sociālos tīklus?

Ziemeļkoreja, Kuba, Ķīna, Bangladeša, Sīrija un citas.

7. Vai sociālos tīklus demokrātiskā valstī varētu aizliegt? Kāpēc?

Teorētiski jā, jo demokrātija nozīmē vairākuma varu. Varētu tikt ievēlēta valdība, kas sola aizliegt sociālos tīklus. Protams, tas būtu pretrunā ar vārda brīvības principu.

8. Kādu iemeslu dēļ iestādes aizliedz sociālos tīklus?

Izvairīšanās no pašreizējā režīma kritikas, baidoties no dumpīgām idejām, kas liek šaubīties par pašreizējo valdību.

Viņiem ir nelabvēlīgas domas par brīvu cilvēku, viņa tiesībām un to, ka brīvās valstis dzīvo labāk nekā stingrā kontrolē.

Cilvēki vienmēr atrod veidus, kā apiet līdzīgus aizliegumus. Tiek izstrādāti alternatīvie sociālie tīkli, tiek izmantotas noteiktas lietojumprogrammas un serveri.

Visgrūtāk apiet aizliegumus ir Ziemeļkorejā, kurai ir savs internets, kas piekļūst tikai stingri cenzētai informācijai. Irāna plāno izveidot līdzīgu sistēmu.

5

Projekts. Otrais solis. Haiku - kā cīnīties ar atkarību no sociālajiem tīkliem?

-Pēc iepriekšējās nodarbības atcerieties padomus, kā tikt galā ar atkarību no sociālajiem tīkliem, un padomus vienkārši pārvērst domu haiku.

Haika ir japāņu dzejas forma, dzejolis ir rakstīts trīs rindās. Virknei jā sastāv no stingra vārdu skaita, jāievēro formula 5-7-5.

Palūdziet skolēniem nākamajā stundā sagatavot un prezentēt savu haiku par atkarību no sociāliem tīkliem.

Pašnovērtējums.

Skolēniem pēc stundas vajadzētu:

>> Spēt nosaukt trīs lietas, kas norāda, ka e-pastu nosūtījis krāpnieks.

1. Priekšlikums, kas ir pārāk daudzsološs un no jums gandrīz neko neprasa.
2. Slikta gramatika, it kā automātiski tulkota.
3. Neparasta e-pasta adrese, piemēram, domājams, ka jums raksta no Netflix, bet e-pasts ir paziņojums no +abdulah12589op@paulsgarage123.br.ru vai tamlīdzīgi.

>> Nosaukt un paskaidrot trīs virtuālās komunikācijas priekšrocības.

1. Ātri - cilvēks no jebkuras vietas pasaulē var savienoties tiešsaistē pāris minūšu laikā, izmantojot tikai internetu.
2. Virtuālā komunikācija ir mazāk saspringta, mazāk saistoša (iespējams nav jāatbild uzreiz, ir laiks apdomāt atbildi; vienkārši jānospiež dažas pogas, nav jāsaprot, kā jādodomā par to, kā izskatāties, ko teiksiet utt.).
3. Virtuālā komunikācija paver jaunas iespējas: saziņa ar klientiem, vēlētājiem, skolēniem un tā tālāk.

>> Nosaukt trīs virtuālās komunikācijas trūkumus.

1. Nevar saskatīt citas personas patiesās emocijas - ķermeņa valodu, balss toni, sejas reakcijas utt.
2. Fiziskā klātbūtne rada spēcīgāku kopības sajūtu, vieglāk iejusties kopīgajā problēmā, meklēt risinājumu, apvienoties.
3. Lielākas iespējas krāpšanai, nelegālām darbībām, jo internetā ir vieglāk slēpt pēdas nekā reālā pasaulē.

>> Nosaukt trīs sociālo tīklu apdrošināšanas sekas valstī.

1. Tiek ierobežota vārda brīvība, nevar izteikt savu viedokli par valdošo varu, to ietekmēt.
2. Ir viegli izplatīt propagandu, tam nav pretsvara, ir viegli kontrolēt cilvēkus, viņu domāšanu.
3. Slēgtu kultūru ir grūtāk attīstīt, var atpalikt no jaunām idejām mākslā, zinātnē un tehnoloģiju jomā.

Skolēnu ziņā ir izlemt, vai viņi var atbildēt uz šiem jautājumiem. Ja nē, jāuzrunā skolotājs, lai saņemtu palīdzību tēmas izpratnē.